

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De veteratoria fraude ab Eusebio & complicibus suis contra sanctum
Eustathium Antiochenum episcopum excogitata. Cap. XXI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

ad se, & secum in tuto collokarunt, verū etiam illorū depravatis moribus conimunicarunt. Quamobré erga istos ingratos aliquod suppliciū censui statuendum: & propterea mandatum dedi, vt à suis abrepti sedibus, quām longissimè rele, garentur. Iam vestrū est ea fide in Deum aciem métis vestræ, intendere, in qua vos semper mansisse constat, & in qua manere, omniaq; pietatis officia exequi consentaneum est. Quod si ita fiat, vt episcopos tum vitæ integritate, tum sana doctrina, tum benignitate in omnes eximios habeamus, iure, lētari debemus. Sin autē quisquā temeritate & audacia accusatus, eas ecclesiæ pestes vel memoria, vel laudibus celebra, re aggrediatur, confessim opera ac diligentia famuli Dei, (meipsum dico) pœnas suæ inscitiæ dabit. Deus vos, fratres chariss. incolumes seruet. Isti igitur quanquam tū & honorū gradibus abdicati, & ciuitatibus electi erāt, et Nicomedia episcopatū Amphiō, Nicæa aut Chrestus obtinuit, tamē rursus machinis, quibus antè vti cōsueuerāt, vñi, & Imperatoris facilitatē, velut subsidiū ad fraudē faciendā nacti, certamine redintegrato, priorē suā recuperauere potestatē.

*De veteratoria fraude ab Eusebio & complicibus suis
contra sanctum Eustathium Antiochenum episcopum excogitata. CAP. XXI.*

Eusebius, postquam, vt dixi modo, ad Episcopatus Constantiopolitani honorem per vim planè tyrannicam ascendit, maiore comparata potentia, tum quod Imperatori in proximo habitans, eum frequenter adiret, tū quod ex crebra eius consuetudine autoritatem nactus esset, infidias iam veritatis propugnatoribus struere cœpit. Ac primum se magno flagrare desiderio visendi Hierosolymam simulauit: & cum Imperatorem hoc pacto felicisset (prætexuerat enim se templum ab imperatore ibi extructū, quod omnium sermone celebratum fuit, velle visere) cum maximo honore Constantinopoli decessit: quippe Imperatore ei rhedas, & alias res, quibus eum ornaret, suppeditauit. Eum comitatus est Theognis Episcopus Nicæa, suorum perditorum consiliorum, vt suprà dictum est, particeps ac socius. Qui cum aduentarent Antiochiam, amicitia erga Eustathium vultu ac fronte simulata, honorificentissimè excepti sunt.

sunt. Nam magnus ille Eustathius, defensor veritatis, fraternalm plane illis præsttit benevolentiam. Illi autem, vbi venere ad sacra Hierosolymorum loca, & Eusebium episcopum Cæsareæ, Patrophilum Scythopolitanum, Aëtiū Lyd dæ episcopum, & Laodiceæ Theodotum suæ opinionis fautores, aliosque, quos labes Ariana infecerat, viderunt, facinus, quod per insidias molirentur, illis aperuerunt: quibus comitati, redière Antiochiam. Quod autem cæteri episcopi, quos modo nominaui, eò vnâ aduentarunt, honoris maioris causa factum esse prætendebatur illud quidem, sed re ipsa fraus ad veram pietatē oppugnandam parabatur. Nam cum meretricem, cuius formę pulchritudo venalis erat, mercede conduxisserent, & linguae suæ operam vt ipsis locaret, ei persuasissent, primū ad conciliū vnâ veniunt: deinde aliis omnibus inde exire iussis, misellam illam introducunt mulierculam. Illa puerō, qui etiamnū eius fugebat vbera, ostensō, dixit se ex concubitu Eustathij eum concepisse & peperisse, & ore impudenti vociferata est, illum pueri patrē esse. Itaq; Eustathius, cum criminatioē istam perspicuè falsam esse pro certo cognosceret, iubet mulierculam, si quē huius facinoris consciū haberet, in medium adducere. Quæ cum responderet se nullū obiecti criminis habere testē, æquissimi illi iudices postulant ab ea iuriurandū. Et quāquam lex palam clamat: In ore duorū aut trium testiū ratum sit omne verbum. & Apostolus manifestō præcipit, nullum crimen presbytero illatū sine duobus, aut tribus testibus admittendum, isti tamen spretis diuinis legibus accusationem cōtratam illustrem episcopum, nullo omnino teste adducto, admittere nō dubitarunt. Simul atq; igitur muliercula ea, quæ dixerat antea, iureiurādo cōfirmauerat, impudēterq; clamat, puerum reuera Eustathij esse, illico iudices illi, veritatis scilicet fautores, sententiā contra cū tanquā adulterū pronūciauēre. Cū aut̄ alii Episcopi (aderāt enim nō pauci, dōctrinę apostolicę propugnatores, quibus fraudulēti Eusebij conat̄ nō erāt omnino incogniti) apertē cōtradicerēt, obstarētq; quō minus magn⁹ Eustathius iniquā illā sententiā exciperet, facinoris authores maxima cū celeritate ad Imperatōrē cōtendūt. Cui cū persuasissēt crimē Eustathio int̄eratū verū esse, et æquā abdicatiōis sententiā, pfecerūt, vt Eustathi⁹

*Matth. 18
2. Cor. 13.
I. Tim. 6*

pietatus

THEODOR. HISTOR.

pietatis & castitatis athleta, velut adulter simul & tyrannus
in exilium pelleretur. Ille igitur per Thraciam profectus, vr
bem quandam Illyriæ petiuit.

De Episcopis hæreticis Antiochiæ post sancti Eusta-
thij mortem constitutis. CAP. XXII.

Post discessum Eustathii, Eulalius episcopus Antiochiæ
pro illo deligitur. Quo paulo post mortuo, Antioche-
ni habebant in animo Eusebium Episcopum Cæsareæ
ad se transferre. Verum cum & Eusebius ab uno episcopata
tu ad alterum transferri recusat, & Imperator illud ipsum
fieri vetusset, Euphronium elegerunt. Quo etiam vita de-
functo (annum enim & menses aliquot postquam electus
erat, vixit) ecclesiæ illius episcopatus Placatio delatus est.
In horum omnium animis similiter delituit Ariana labes.
Quapropter quām plurimi tum ex clero, tum ex populo,
quibus propositum erat Deum sanctè & sincerè colere, re-
lictis publicis ecclesiæ cōuentibus, separatim per se con-
uentus agere cœperūt. Quos quidem Eustathianos omnes
propterea nuncupauere, quod post abitum Eustathii in v-
num coiuissent. Sed ut ad misericram illam meretricem redea,
ea in morbum grauissimum maximeq; diuturnum delapsa,
insidias atq; adeo tragœdiam factionis Eusebianæ aperuit,
& non duos trésve sacerdotes, sed quām plurimos de fra-
duleñtis Eusebii conatibus certiores fecit: seq; mercede cō-
ductam illud fictum crimen Eustathio intendisse: & tamen
iusiurandū, quo se obstrinxerat, non protus falsum esse: Nā
Eustathium quendam fabrum ærarium pueri patrem fuisse.
Atq; hæc quidem ab optima illa scilicet factione Eusebia-
na Antiochiæ patrata sunt.

De Indorum fide. CAP. XXIII.

PE R idem tempus diuinæ cognitionis lux apud Indos
orta est. Nam cum eximia Imperatoris Constantini for-
titudo & pietas singularis per omnium ora volitaret,
& Barbari vndique vsu experientiaque didicissent pacem
bello longe anteponendam esse, liberè ac fidenter om-
nes mutuam inter ipsos societatem inierunt. Ac multi
visendi causa, non pauci mercaturæ facienda, perlonga su-
cceperunt itinera. Quo quidem tēpore Tyrius quidam phi-
losophia